

PYTANIA EGZAMINACYJNE
SPECJALISTYCZNEGO SZKOLENIA W DZIEDZINIE
TERAPII I REHABILITACJI UZALEŻNIENIA OD NARKOTYKÓW

zgodnego z programem zatwierdzonym i certyfikowanym przez Ministra Zdrowia

Wraz z kluczem

Egzamin KBPN

Jesień 2022 (grupa 1)

W poniższych zestawach zaznacz właściwą odpowiedź, (tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa).

1 Klaryfikowanie, jako zachowanie terapeutyczne porządkujące komunikację polega na:

- a przekazywaniu własnych spostrzeżeń i odczuć na temat zachowania pacjenta,
 b nadawaniu jasnego sensu nieprecyzyjnym i niezrozumiałym wypowiedziom pacjenta,
 c zachęcanie pacjenta do bliższego omówienia własnego rozumienia, spostrzegania samego siebie i otaczającej rzeczywistości,
 d zachęcanie pacjenta do swobodnego wypowiedzania się oraz podążaniu za jego tokiem myślenia.

2 Która z poniższych różnic w obrazie klinicznym mężczyzn i kobiet, leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych, jest prawdziwa?

- a kobiety częściej niż mężczyźni są uzależnione od alkoholu,
 b mężczyźni częściej niż kobiety cierpią na zaburzenia nastroju oraz zaburzenia lękowe,
 c kobiety częściej niż mężczyźni cierpią na schizofrenię,
 d u kobiet częściej niż u mężczyzn diagnozuje się zespół stresu pourazowego.

3 Leczenie substytucyjne polega na podawaniu pacjentowi:

- a agonistów receptorów opioidowych,
 b naloksonu,
 c antagonistów receptorów opioidowych,
 d wszystkie powyższe odpowiedzi są prawidłowe.

--	--

pieczęć

pieczęć

4 W podmiotowym podejściu do klienta ważną umiejętnością jest:

- a umiejętność trafnej oceny klienta,
- b umiejętność przekonania klienta o najlepszych dla niego rozwiązaniach,
- c umiejętność empatycznego słuchania,
- d umiejętność konfrontowania z problemem.

5 Wskaż odpowiedź poprawną:

- a w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywa relacja terapeutyczna,
- b w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywają procesy podejmowania decyzji, oczekiwania, poczucie skuteczności i atrybucja przyczyn,
- c w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywają techniki behawioralno-poznawcze,
- d w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywają procesy poznawcze.

6 Bezwzględny przeciwwskazaniem do terapii w Społeczności Terapeutycznej jest:

- a kryminalna przeszłość,
- b deficyty w koncentracji uwagi,
- c ostre stany psychotyczne,
- d nadpobudliwość psychoruchowa.

7 W psychoterapii zorientowanej na klienta (wg Rogersa):

- a terapeuta jest ekspertem, stara się zdiagnozować problem pacjenta oraz doradza mu, proponując określone warianty rozwiązań,
- b główny nacisk położony jest na modelowanie zachowania pacjenta,
- c najważniejszymi cechami terapeuty są: empatia, bezwarunkowa akceptacja oraz autentyczność,
- d celem terapii jest zmiana mechanizmów obronnych na bardziej dojrzałe i społecznie akceptowalne.

8 Skalowanie jest techniką wywodzącą się z nurtu:

- a psychoterapii humanistycznej,
- b podejścia psychodynamicznego,
- c psychoterapii poznawczo – behawioralnej,
- d społeczności terapeutycznej.

9 Wśród osób uzależnionych od przetworów konopi jednym z najczęściej współwystępujących zaburzeń psychicznych jest:

- a osobowość chwiejna emocjonalnie typu borderline (z pogranicza),
- b osobowość histrioniczna,
- c zaburzenia hipochondryczne,
- d schizofrenia.

--	--

pieczęć

pieczęć

10 Który z nurtów psychoterapii zajmuje się przebudowywaniem systemu irracjonalnych przekonań pacjenta i sposobu oceniania samego siebie?

- a psychoterapia humanistyczna,
- b psychoterapia egzystencjalna,
- c psychoterapia dynamiczna,
- d psychoterapia racjonalno – emotywna.

11 Trening umiejętności zaradczych P. Montiego i jego współpracowników wywodzi się z:

- a koncepcji uczenia się,
- b programie Anonimowych Alkoholików,
- c modelu Minnesota,
- d modelu strategiczno - strukturalnym.

12 W systemowej terapii rodzin, występujące u poszczególnych członków objawy:

- a są skutkami zaburzeń interpersonalnych w rodzinie,
- b są przyczynami zaburzeń interpersonalnych w rodzinie,
- c doprowadzają do rozkładu systemu rodzinnego,
- d pełnią określoną funkcję w systemie rodzinnym.

13 Terapeuta zastosuje parafrazę w celu:

- a docenienia wysiłku rozmówcy,
- b uściślenia wypowiedzi podopiecznego,
- c powiązania ze sobą ważnych treści i faktów,
- d upewnienia się, czy dobrze zrozumiał pacjenta.

14 Które ze zdań na temat oddziaływań korekcyjnych stosowanych w ośrodku leczenia uzależnień jest błędne:

- a powinny być okresowo oceniane i weryfikowane,
- b nie powinny naruszać praw pacjenta,
- c powinny posiadać procedurę odwołania,
- d nie wymagają odnotowania w dokumentacji medycznej.

15 Wskaż odpowiedź poprawną:

- a ekspozycja to metoda interwencji, w której terapeuta podsuwa pacjentowi gotowe rozwiązania i oczekuje ich realizacji,
- b dialog sokratejski to metoda interwencji, w której decydujące znaczenie ma parafraza, pozwalająca zrozumieć pacjentowi jego poziom uzależnienia,
- c skalowanie to metoda interwencji, w której pytania terapeuty stymulują myślenie i podnoszą świadomość pacjenta, mają mu umożliwić wgląd i racjonalne podejmowanie decyzji,
- d użycie paradoksu i przesady to rodzaj techniki behawioralno-poznawczej, która ma na celu identyfikację i modyfikację zniekształceń poznawczych.

--	--

pieczęć

pieczęć

16 Buprenorfina jest:

- a całkowitym agonistą receptorów opioidowych,
 b całkowitym antagonistą receptorów opioidowych,
 c częściowym agonistą receptorów opioidowych,
 d żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.

17 Wg G.A. Marlatta prawdopodobieństwo nawrotu choroby maleje gdy:

- a epizod picia interpretuje się jako efekt zewnętrznych czynników, które nie podlegają kontroli,
 b epizod picia przypisuje się czynnikom globalnym i wewnętrznym, nie podlegającym kontroli,
 c epizod picia przypisuje się zewnętrznym czynnikom, które mogą być kontrolowane,
 d epizod picia przypisuje się faktowi uzależnienia od substancji chemicznych, rozumianemu w kategoriach choroby.

18 Wg klasyfikacji ICD-10 zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem środków i substancji psychoaktywnych są określane przy pomocy kodów:

- a F70-F79,
 b F40-F48,
 c F20-F29,
 d F10-F19

19 Zespół amnestyczny Korsakowa to:

- a inaczej zespół uzależnienia od alkoholu,
 b jest związany z chorobą alkoholową, charakteryzuje się lukami pamięciowymi dotyczącymi zdarzeń bieżących, obecnością amnezji wstecznej, dezorientacją, tendencją do konfabulacji oraz apatią,
 c zaburzenie psychotyczne wynikające z uzależnienia od alkoholu, związane z obecnością całkowicie nieprawdziwych i niepodlegających korygowaniu przekonań, charakteryzujące się chorobliwą zazdrością,
 d grupa objawów występująca po zaprzestaniu używania substancji psychoaktywnych.

20 Największy wpływ na osiągnięcie trwałej zmiany w zachowaniu członka Społeczności Terapeutycznej ma:

- a osobowość lidera,
 b siła grupy,
 c zrozumienie i zaakceptowanie norm,
 d uczenie się przez doświadczenie.

21 Które z poniższych stwierdzeń najlepiej charakteryzują psychoterapię długoterminową?

- a umożliwia wnikliwą analizę i zrozumienie własnych zachowań,
 b jest zalecana osobom w kryzysie,
 c jest to zwykle terapia dyrektywna,
 d jest szczególnie popularna w nurcie terapii poznawczo-behawioralnej.

pieczęć	pieczęć

22 Zgodnie z koncepcją terapii opartą o metodę społeczności terapeutycznej przedstawioną przez G. de Leon jaką pozycję w hierarchii współczesnych społeczności terapeutycznych najczęściej zajmuje personel kliniczny zatrudniony w społeczności terapeutycznej:

- a posiada najwyższy status,
- b posiada równy status z mieszkańcami społeczności terapeutycznej,
- c posiada niższy status niż mieszkańcy społeczności terapeutycznej,
- d posiada równy status z częścią mieszkańców zajmujących wyższą pozycję w hierarchii społeczności terapeutycznej.

23 Przy realizacji indywidualnego planu terapii terapeuta powinien posiadać następujące umiejętności:

- a umiejętność całościowego spojrzenia na pacjenta,
- b umiejętność oceny zmian jakie zachodzą w pacjencie,
- c umiejętność prognozowania dalszej zmiany,
- d wszystkie te umiejętności są ważne.

24 Wśród aktualnych poglądów na patogenezę uzależnień dominuje teoria:

- a presji środowiskowej i zwiększonej dostępności legalnych substancji psychoaktywnych jako torujących drogę do używania substancji nielegalnych,
- b niedojrzalej osobowości i wpływu niewłaściwych metod wychowawczych,
- c choroby dziedzicznej przekazywanej recesywnie na następne pokolenia,
- d złożonej etiologii uzależnień, z podkreśleniem interakcji czynników genetycznych i środowiskowych.

25 Odczuwanie przyjemności i rozwój uzależnienia związane z używaniem kannabinoli wynika ze stymulującego wpływu tej substancji na:

- a układ dopaminowy OUN,
- b układ cholinergiczny OUN,
- c układ glutaminergiczny OUN,
- d układ serotoninowy OUN.

26 W dialogu motywującym Millera i Rolnick'a wymienia się 5 podstawowych zasad prowadzenia dialogu. Która z poniższych zasad nie należy do kanonu dialogu motywującego?

- a empatia i odzwierciedlenie,
- b ukazywanie rozbieżności,
- c argumentowanie za zmianą przez terapeutę,
- d wzmacnianie poczucia własnej sprawczości.

27 W modelu społeczności terapeutycznej opisanej przez G. de Leon stosowanie sankcji ma na celu przede wszystkim:

- a ochronę społeczności przed negatywnym wpływem,
- b dostarczenie korektywnego doświadczenia,
- c wzmocnienie więzi pomiędzy członkami wspólnoty,
- d ukaranie sprawcy przewinienia.

--	--

pieczęć

pieczęć

28 Czym w Dialogu Motywującym są odzwierciedlenia?

- a odzwierciedlenia są dobrym sposobem na wywieranie wpływu na klienta,
- b odzwierciedlenia podkreślają, że specjalista słucha klienta, pogłębiają wzajemne zrozumienie,
- c odzwierciedlenia pomagają klientowi przeanalizować swoje problemy,
- d odzwierciedlenia pomagają klientowi nabycie nowych umiejętności psychospołecznych.

29 Detoksykacja od benzodiazepin:

- a powinna być przeprowadzona w jak najkrótszym czasie,
- b polega na wydłużaniu czasu pomiędzy kolejnymi dawkami preparatów o krótkim okresie półtrwania,
- c jest przeciwwskazana u osób z napadem drgawkowym w wywiadzie,
- d polega na stopniowym zmniejszaniu dawki leku o długim okresie półtrwania.

30 Teoria zachowania zasobów Stevana Hobfolla zakłada, że:

- a jednostka podejmuje decyzję o zmianie swojego zachowania dotyczącego picia, wtedy gdy następuje kulminacja problemów związanych z piciem alkoholu,
- b ludzkie dążenia i działania ukierunkowane są na posiadanie, chronienie, utrzymanie i budowanie zasobów tych, które uznaje się za ważne,
- c głównym źródłem zaprzestania picia jest instytnkt samozachowawczy -wola życia, która zostaje zaktywizowana przez intensywne doświadczenie jego zagrożenia,
- d jednostka podejmuje decyzję o zaprzestaniu picia w obliczu kryzysu związanego z wystąpieniem intensywnego doświadczenia bólu, cierpienia oraz negatywnych emocji, który kończy się przyznaniem do uzależnienia i podjęciem decyzji o leczeniu.

31 Do grup substancji mających bardzo silny potencjał uzależniający należą:

- a amfetamina, kokaina, nikotyna,
- b środki psychodeliczne,
- c leki przeciwdepresyjne,
- d wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

32 Termin ograniczanie szkód (harm reduction) wg WHO odnosi się do:

- a ograniczania przestępstw pełnionych pod wpływem substancji psychoaktywnych,
- b tych strategii działania, które mają na celu zmniejszenie szkód zdrowotnych powodowanych przez przyjmowanie narkotyków, lecz niekoniecznie ograniczenie ich konsumpcji,
- c programów edukacyjnych adresowanych do użytkowników substancji psychoaktywnych legalnych i nielegalnych,
- d edukacji publicznej skierowanej na treści propagujące mniej ryzykowne wzory używania substancji.

33 Podstawą pracy podczas treningu behawioralnego jest:

- a powtarzanie tego samego ćwiczenia,
- b zadawanie pytań i uzyskiwanie odpowiedzi,
- c stosowanie wzmocnień pozytywnych,
- d prezentacja uczonej czynności na wideo.

--	--

pieczęć

pieczęć

34 Do jakiej koncepcji teoretycznej odwołują się programy profilaktyczne, których głównym celem jest opóźnienie inicjacji alkoholowej:

- a teorii hierarchii potrzeb A. Maslowa,
- b teorii faz używania substancji psychoaktywnych D. Kandel,
- c koncepcji stresu psychologicznego R. Lazarusa,
- d koncepcji analizy transakcyjnej E. Berna.

35 G.A. Marlatt i J.R. Gordon zwracają uwagę w nawrocie na:

- a pojedyncze złamanie abstynencji,
- b brak gotowości do zmiany zachowania przez osobę uzależnioną,
- c nie zajmują się kwestią nawrotów,
- d proces polegający na budowaniu przez osobę uzależnioną ukrytego planu nawrotu, tzw. "postanowienia pozornie nieistotne".

36 Terapia uzależnienia wg Modelu Minnesota opiera się m.in. na następującym założeniu:

- a wstępna motywacja do leczenia jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia pozytywnych wyników,
- b brak wstępnej motywacji do leczenia wyklucza możliwość udziału w terapii uzależnienia,
- c wstępna motywacja do leczenia nie jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia pozytywnych wyników,
- d wstępna motywacja do leczenia jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia pozytywnych wyników w odniesieniu do tak specyficznych grup, jak np. więźniowie w zakładach karnych.

37 Kto ponosi odpowiedzialność za proces zdrowienia osoby uzależnionej od substancji psychoaktywnych w koncepcji społeczności terapeutycznej przedstawionej przez G. de Leon:

- a rodzina,
- b sama osoba uzależniona,
- c społeczność terapeutyczna,
- d personel kliniczny wspólnie ze społecznością terapeutyczną.

38 Które z poniższych podejść wywarło największy wpływ na rozwój dialogu motywującego:

- a model Prochaska, DiClemente,
- b model kognitywno – behawioralny,
- c podejście C. Rogers'a,
- d podejście psychoanalityczne.

39 We współczesnej terapii uzależnień zaznacza się tendencja w kierunku:

- a przechodzenia od terapii długoterminowej (do 2 lat) do średnio i krótkoterminowej,
- b ujednociania programów oddziaływań,
- c powszechniejszego stosowania terapii indywidualnej,
- d traktowania abstynencji jako ostatecznego celu oddziaływań.

--	--

pieczęć

pieczęć

40 Wg kryterium ilościowego w ICD 10, rozpoznanie uzależnienia można ustalić po stwierdzeniu co najmniej ilu objawów?

- a jednego,
 b dwóch,
 c trzech,
 d pięciu.

41 Który z poniższych opisów najlepiej charakteryzuje trzecie stadium (rozwój spójności) tworzenia grupy terapeutycznej wg I. Yalom'a:

- a członkowie grupy przejawiają ambiwalentne uczucia wobec terapeuty, pragną jego pochwał i akceptacji lub wyrażają bunt i podważają autorytet terapeuty,
 b każdy uczestnik próbuje zdobyć dla siebie odpowiednią ilość inicjatywy i władzy, występują konflikty pomiędzy członkami grupy lub pomiędzy członkami a prowadzącym,
 c grupa ma wspólny cel, członkowie grupy mają do siebie zaufanie, są zaangażowani, ujawniają prawdziwe powody przystąpienia do terapii,
 d członkowie grupy poszukują nagrody od autorytetu, członkowie grupy oceniają się nawzajem, grupa jest zagubiona i poszukująca.

42 Która z poniższych substancji nie należy do grupy opioidów?

- a fentanyl,
 b tramadol,
 c buprenorfina,
 d mefedron.

43 Która z poniższych cech jest charakterystyczna dla osobowości unikającej:

- a uporczywe i wszechogarniające uczucie napięcia i niepokoju,
 b nieustanne zmierzanie do osiągnięcia maksimum perfekcji,
 c nadmierna uległość,
 d koncentracja na atrakcyjności fizycznej.

44 Do niespecyficznych czynników leczących w psychoterapii należy:

- a podejście teoretyczne, w jakim prowadzona jest terapia,
 b analiza zachowania i przekonań,
 c uświadomienie przeniesienia,
 d relacja terapeutyczna.

45 Jakie jest zastosowanie Dialogu Motywującego w pracy z osobami uzależnionymi?

- a jest skuteczny tylko na początku terapii,
 b jest nieskuteczny, bo wobec uzależnionych należy stosować metody konfrontacyjne,
 c jest skuteczny, ponieważ koncentruje się na zasobach i mocnych stronach klienta,
 d jest skuteczny wyłącznie w sytuacjach kryzysowych.

--	--

pieczęć

pieczęć

46 Wskaż odpowiedź poprawną:

- a terapia poznawcza osób uzależnionych koncentruje się na identyfikacji i modyfikacji przekonań, które wzmacniają pragnienie używania substancji psychoaktywnych, na zmianie negatywnych stanów emocjonalnych oraz na technikach poznawczo-behawioralnych,
- b terapia poznawcza osób uzależnionych koncentruje się głównie na udzieleniu pomocy w utrzymywaniu abstynencji narkotykowej,
- c terapia poznawczo-behawioralna koncentruje się na kontakcie terapeutycznym i pomija aspekt diagnostyczny,
- d terapia poznawczo-behawioralna koncentruje się na kontakcie terapeutycznym, na zmianie negatywnych stanów emocjonalnych i udzielaniu pomocy w utrzymaniu abstynencji narkotykowej.

47 W terapii uzależnienia chemicznego według modelu Minnesota zakłada się, że celem terapii jest:

- a ograniczanie ryzyka wystąpienia szkód zdrowotnych poprzez ograniczenie używania substancji psychoaktywnych,
- b abstynencja,
- c nauczenie się używania substancji psychoaktywnych w sposób kontrolowany,
- d wspieranie pacjenta w procesie samozdrowienia.

48 Kto jest autorem transteoretycznego modelu psychoterapii opisującego 4 etapy zmiany: przedkontemplacyjny, kontemplacyjny, działania, utrzymywania zmiany:

- a Tatarsky,
- b Orłiński, Howard,
- c Elliott, James,
- d Prochaska, DiClemente.

49 W stadium kontemplacji według Transteoretycznego Modelu Zmiany głównym celem współpracy pomiędzy terapeutą a klientem jest:

- a opracowanie planu zmiany,
- b rozstrzygnięcie ambiwalencji na rzecz zmiany,
- c wejście w ambiwalencję,
- d utrwalenie nowych schematów.

50 Trening relaksacji należy do technik stosowanych w:

- a terapii behawioralnej,
- b terapii poznawczej,
- c psychoanalizie,
- d terapii skoncentrowanej na osobie.

51 Jak rozumieć zjawisko oporu w kontekście Dialogu Motywującego?

- a opór to oznaka, że klient pragnie zachować "status quo",
- b opór sygnalizuje, że pacjent nie osiągnął jeszcze tzw. swojego dna,
- c opór oznacza, że klient nie chce pracować nad swoim problemem,
- d opór to naturalne zjawisko w procesie psychoterapii.

--	--

pieczęć

pieczęć

52 Interwencja kryzysowa może być zastosowana:

- a tylko w formie pracy indywidualnej,
 b do jednostki albo do całej grupy,
 c jedynie do grup będących ofiarami katastrof,
 d najczęściej do ofiar przemocy i nadużyć seksualnych.

53 Biologiczne teorie uzależnień wyjaśniając mechanizm uzależnienia koncentrują się na:

- a charakterystyce kodu DNA,
 b cechach dziedziczonych po przodkach,
 c zaburzeniach funkcjonowania układu nagrody,
 d fizjologii układu wchłaniania.

54 Zdanie rozpoczynające się od „Chciałbym się upewnić, czy na pewno chodzi Panu o....” wskazuje, że jest to:

- a parafraza,
 b klaryfikacja,
 c odzwierciedlenie,
 d afirmacja.

55 Zgodnie z Kodeksem Etyki Terapeuty Uzależnień terapeuta:

- a może ujawnić informacje objęte tajemnicą zawodową po śmierci pacjenta,
 b nie może ujawniać żadnych informacji objętych tajemnicą zawodową w żadnych okolicznościach,
 c może ujawnić informacje objęte tajemnicą zawodową, jeśli pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyrazi na to zgodę lub gdy tak stanowią odrębne przepisy,
 d może ujawnić informacje objęte tajemnicą zawodową, ale tylko rodzinie w I linii pokrewieństwa.

56 Behawioralne strategie radzenia sobie z bodźcami wysokiego ryzyka to:

- a ćwiczenie radzenia sobie z sytuacjami ryzykownymi,
 b radzenie sobie z codziennymi stresorami,
 c radzenie sobie z nieprzyjemnymi uczuciami wiążącymi się z pokusą wzięcia narkotyku,
 d wszystkie ww. strategie są istotne.

57 Rogeriańskie podejście skoncentrowane na kliencie obejmuje:

- a uważne słuchanie, okazywanie uwagi, badanie i precyzowanie problemów klienta,
 b uważne słuchanie, konfrontowanie, wytyczanie pacjentowi kierunku pracy terapeutycznej,
 c stwarzanie pacjentowi warunków do ćwiczenia nowych umiejętności,
 d wszystkie wyżej wymienione.

--	--

pieczęć

pieczęć

58 Poprawna definicja urojeń to:

- a chorobowe, fałszywe przekonania, sądy które mogą ulec zmianie w wyniku dyskusji,
- b chorobowe, fałszywe przekonania, sądy które nie podlegają korekcji i występują jako samodzielny objaw,
- c chorobowe, fałszywe przekonania, sądy które nie podlegają korekcji,
- d chorobowe, fałszywe przekonania, sądy które występują w nerwicach i fobiach.

59 Początkowe założenia modelu terapii osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych „Minnesota” wywodzą się z:

- a terapii behawioralno-poznawczej,
- b filozofii ruchu Anonimowych Alkoholików,
- c terapii rodzin,
- d psychoterapii humanistycznej.

60 Do metod poznawczo-behawioralnych w terapii uzależnień należy:

- a analiza marzeń sennych,
- b hipnoza,
- c rozmowa niekierowana,
- d trening umiejętności społecznych.

61 Jak W.R. Miller i S. Rollnick rozumieją ambiwalencję:

- a jako naturalny stan w procesie zmiany
- b jako przejaw braku wystarczającej motywacji do zmiany
- c jako efekt stosowania niewłaściwych strategii przez terapeutę
- d jako efekt braku właściwej komunikacji pomiędzy klientem a terapeutą

62 Uczenie skutecznej komunikacji podczas rodzinnej sesji terapeutycznej polega na:

- a ustaleniu kolejności zabierania głosu: ojciec, matka, dziecko,
- b wyznaczeniu przez prowadzącego osoby mówiącej w imieniu całej rodziny,
- c uważnym słuchaniu, wypowiedzi z pozycji „ja”, zwracaniu się wprost do drugiej osoby,
- d spontanicznym wypowiedzianiu się wszystkich członków rodziny.

63 Wskaż odpowiedź poprawną:

- a w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie ma wzmocnienie ego pacjenta
- b w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie ma sposób w jaki pacjent strukturyzuje i interpretuje swoje doświadczenie,
- c w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywają techniki behawioralno-poznawcze,
- d w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywa uzyskanie wglądu przez pacjenta.

--	--

pieczęć

pieczęć

64 Według której z psychologicznych teorii gromadzenie doświadczeń "odrzućenia" powoduje proces alienacji i poszukiwania alternatywnych (dewiacyjnych) wzorców zachowania w nadziei, że zostaną one pozytywnie ocenione przez dewiacyjną grupę odniesienia:

- a koncepcja samoleczenia E. Khantziana,
- b teoria Dezintergacji Pozytywnej Kazimierza Dąbrowskiego,
- c koncepcja G.A. Marlatt'a i J.R. Gordon'a,
- d teoria obniżania własnej pozycji H. Kaplan'a.

65 W zdaniach takich jak: "wszyscy ludzie są źli", "ludzie zawsze robią coś złego" możemy zaobserwować:

- a proces uszczegóławiania,
- b proces uogólniania (generalizacji),
- c proces konkretyzacji,
- d niezadowolenie z opieki.

66 W strategiczno – strukturalnym modelu psychoterapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych J. Mellibrudy celem psychoterapii jest:

- a rozwój psychofizyczny,
- b zmiana mechanizmów: nałogowego regulowania emocji, iluzji i zaprzeczania oraz rozpraszania JA
- c zmiana wzoru nawykowych zachowań,
- d wspieranie pacjenta w procesie samozdrowienia.

67 Lekiem ratującym życie w przypadku przedawkowania opioidów jest:

- a naltrexon,
- b nalmefen,
- c nalcontrol,
- d nalokson.

68 Terapia ta ukierunkowana jest na pomoc człowiekowi w odnalezieniu czy wzmocnieniu sensu życia. Terapia ta realizowana jest poprzez prowadzoną wspólnie z pacjentem analizę egzystencji. Analizowane są osobiste wybory, ponoszenie odpowiedzialności za decyzje i wolność wyboru. Proces zmian w tej terapii w toku pogłębiania świadomości pacjenta, prowadzi do samookreślenia, pogłębienia poczucia sensu życia, zmian w systemie wartości. Opis tego podejścia terapeutycznego odnosi się do:

- a podejścia poznawczego A. Beck'a,
- b logoterapii V. Frankl'a,
- c psychoterapii Gestalt F. Perls'a,
- d utrwalenie nowych schematów.

69 Czynniki wspólne w procesie psychoterapii bez względu na model psychoterapii to:

- a katharsis i uzyskanie wglądu w naturę swoich problemów
- b poszukiwanie sensu życia i restrukturyzacja poznawcza,
- c reakcja terapeutyczna i uświadomienie sobie przez pacjenta stosowanych mechanizmów obronnych,
- d związek terapeutyczny, wzbudzenie nadziei, korektywne doświadczenie emocjonalne.

--	--

pieczęć

pieczęć

70 Pacjenci z "podwójną diagnozą" to:

- a osoby, u których równocześnie występują zaburzenia psychiczne oraz nadużywanie lub uzależnienie od substancji psychoaktywnych,
- b osoby, u których pierwotnym problemem jest choroba psychiczna,
- c osoby, u których pierwotnym problemem jest nadużywanie substancji, przyczynowo związane z pewnymi formami zaburzeń psychicznych,
- d osoby, które są uzależnione od dwóch narkotyków.

71 W psychoterapii w nurcie psychoanalitycznym zjawiskiem acting out określa się:

- a przeciwdziałanie oporowi pacjenta w trakcie psychoterapii,
- b impulsywne działanie pacjenta w celu uniknięcia uświadomienia sobie własnych emocji,
- c zjawisko występowania u terapeuty negatywnych emocji wobec pacjenta,
- d wieloletne interpretowanie tego samego problemu pacjenta.

72 Wg Khantziana niektórzy pacjenci zażywający narkotyków próbują:

- a zmanifestować w ten sposób swoją niezależność wobec norm i wartości reprezentowanych przez najbliższe otoczenie, w szczególności rodzinę,
- b poradzić sobie z nieprzystosowanymi schematami poznawczymi,
- c lepiej radzić sobie z takimi stanami jak napięcie, smutek lub lęk (koncepcja samoleczenia),
- d zwrócić uwagę najbliższych członków rodziny na swoje niezaspokojone potrzeby.

73 Które z poniższych pojęć jest charakterystyczne dla terapii psychoanalitycznej:

- a uczenie się,
- b przeniesienie,
- c modelowanie,
- d homeostaza.

74 Zaznacz prawidłową odpowiedź. Majaczenie:

- a jest to zespół w którym występuje agorafobia,
- b jest to zespół w którym nie występują omamy wzrokowe,
- c jest to zespół zaburzeń świadomości,
- d jest to zespół który występuje wyłącznie w uzależnieniu od alkoholu.

75 Która z niżej wymienionych substancji nie jest zaliczana do halucynogenów wg ICD-10 :

- a LSD,
- b Psylocybina,
- c Eter,
- d Ekstazy.

76 Agonista to:

- a substancja, która przeciwdziała efektom działania innego środka,
- b allosteryczny modulator,
- c lek antydepresyjny,
- d substancja, której działanie na receptor neuronalny jest analogiczne do działania substancji wzorcowej.

--	--

pieczęć

pieczęć

77 Pojęcie allostazy, które wprowadził George Koob, oznacza:

- a zaciskanie żyły łokciowej opaską (stazą) przez narkomanów w celu podania narkotyku dożylnie,
- b utrata orientacji alopsychicznej (odnośnie miejsca i czasu) w okresie zespołu abstynencyjnego u osób uzależnionych od benzodiazepin,
- c mechanizm adaptacji do zmieniających się warunków otoczenia w ramach funkcji intelektualnych składających się na „inteligencję”,
- d przesunięcie homeostaticznego punktu odniesienia w OUN wskutek regularnego kontaktu z substancją psychoaktywną, co prowadzi do potrzeby przyjmowania substancji w celu utrzymania równowagi neurobiologicznej.

78 Pacjent HIV(+) w ośrodku leczenia uzależnień:

- a nie powinien przebywać ze względu na bezpieczeństwo innych mieszkańców,
- b nie powinien przebywać ze względu na bezpieczeństwo własne,
- c może przebywać i uczestniczyć w życiu ośrodka tak samo jak inni pacjenci nie zakażeni HIV,
- d powinien przebywać w ośrodku jak najdłużej w celu izolacji od stygmatyzacji i dyskryminacji społecznej.

79 Mefedron działa podobnie do:

- a kokainy,
- b opioidów,
- c silnych leków uspokajających,
- d kanabinoidów.

80 Zaznacz prawidłowe stwierdzenie:

- a omamy są to spostrzeżenia bez odpowiedniego bodźca, którym towarzyszy błędny sąd realizujący i są rzutowane na zewnątrz,
- b omamy i iluzje są synonimami,
- c omamy są to spostrzeżenia pod wpływem rzeczywistego bodźca, którym towarzyszy błędny sąd realizujący,
- d omamy są to spostrzeżenia bez odpowiedniego bodźca, którym towarzyszy prawidłowy osąd sytuacji.

81 Po przypadkowym zakłuciu igłą pochodzącą od osoby uzależnionej od narkotyków należy natychmiast wykonać czynności:

- a splukać ranę silnym strumieniem wody z mydłem oraz jak najszybciej podać dwa leki antyretrowirusowe,
- b splukać ranę silnym strumieniem wody z mydłem oraz podać profilaktycznie antybiotyk o szerokim spektrum bakteriobójczym,
- c zdezynfekować ranę spirytusem oraz zastosować opatrunek hamujący krwawienie,
- d nie przemywać niczym rany, aby nie dopuścić do wnikięcia wirusa HIV w głąb rany.

82 Etyka w zawodzie terapeuty jest potrzebna aby:

- a przede wszystkim chronić dobro klienta, a także dobro psychoterapeuty,
- b pracować efektywnie,
- c mieć narzędzie w kwestiach spornych,
- d realizować standardy.

--	--

pieczęć

pieczęć

83 Głównym powodem wykonywania testów na obecność substancji psychoaktywnych w trakcie przyjmowania pacjentów opiatowych do ośrodka stacjonarnego jest:

- a wyeliminowanie ryzyka wystąpienia objawów abstynencyjnych,
- b określenie rodzaju i stopnia motywacji nowo przyjętego do podjęcia terapii,
- c diagnoza poziomu uzależnienia,
- d oznaczenie substancji, od której klient jest uzależniony.

84 Co to jest przeciwprzeniesienie?

- a nie radzenie sobie pacjenta z przeniesieniem,
- b obwinianie innej osoby o własne niepowodzenia,
- c niechęć terapeuty do pacjenta,
- d stosunek emocjonalny wobec pacjenta związany z osobistymi doświadczeniami terapeuty.

85 Terapia poznawczo-behawioralna (TPB):

- a jest metodą o udowodnionej naukowo skuteczności (evidence based),
- b ma m.in. charakter edukacyjny,
- c trzecia fala TBP obejmuje takie podejścia jak terapia akceptacji i zaangażowania oraz terapia uważności (mindfulness),
- d wszystkie powyższe odpowiedzi są prawidłowe.

86 Jakie narkotyki są najczęściej stosowane przez młodzież szkolną?

- a przetwory konopi,
- b amfetamina i jej pochodne,
- c substancje wziewne,
- d kokaina.

87 Który z poniższych leków NIE jest stosowany w terapii substytucyjnej?

- a metadon,
- b buprenorfina,
- c morfina o kontrolowanym uwalnianiu,
- d nalokson.

88 Biorąc pod uwagę aktualne wyniki badań naukowych konfrontacja w stosunku do nowicjuszy w Społeczności Terapeutycznej powinna być:

- a ograniczona szczególnie w początkowej fazie terapii,
- b ostra i konsekwentna przez cały okres terapii,
- c w początkowej fazie ostra, potem malejąca,
- d stosowana bez ograniczeń.

89 Pierwsze próby przyjmowania środków psychostymulujących mogą przyczynić się do:

- a zwiększenia wydzielania dopaminy,
- b zmniejszenia wydzielania dopaminy,
- c stabilizacji wydzielania dopaminy,
- d początkowo do zmniejszenia wydzielania dopaminy a następnie do zwiększania.

--	--

pieczęć

pieczęć

90 Opioidowy zespół abstynencyjny:

- a pojawia się po ok. 2 tygodniach od przyjęcia ostatniej dawki,
- b jest w większości przypadków stanem zagrożenia życia,
- c objawia się szpilkowatym zwężeniem źrenic,
- d daje bardzo uciążliwe objawy grypopodobne.

91 Które z poniższych pojęć jest charakterystyczne dla terapii psychoanalitycznej:

- a uczenie się,
- b przeniesienie,
- c modelowanie,
- d homeostaza.

92 Który z poniższych symptomów nie jest wymieniony w klasyfikacji ICD-10 jako objaw uzależnienia?

- a poczucie przymusu przyjmowania substancji,
- b fizjologiczne objawy stanu odstawienia,
- c występowanie ciągów używania substancji psychoaktywnej,
- d przyjmowanie substancji pomimo doświadczania jej szkodliwości.

93 W Modelu Minnesota początkowa faza terapii:

- a koncentruje się na pracy nad duchowością, która ma zasadniczy wpływ na zatrzymanie choroby,
- b polega na pracy nad relacjami rodzinnymi w ramach terapii systemowej,
- c polega na zadośćuczynieniu bliskim za krzywdy wyrządzone w okresie picia,
- d to praca nad uznaniem bezsilności wobec możliwości picia kontrolowanego.

94 Najważniejszymi zjawiskami podtrzymującymi biologiczne mechanizmy uzależnienia są:

- a tolerancja, zespół abstynencyjny, sensytyzacja,
- b regularny kontakt z substancją psychoaktywną, przyjmowanie dożylnie narkotyku, używanie tych samych igieł i strzykawek,
- c presja grupy rówieśniczej, brak kontroli i zainteresowania ze strony rodziców, łatwa dostępność substancji psychoaktywnych,
- d neurotyczne cechy osobowości, zależność w relacji z osobą uzależnioną, częste kradzieże i drobne przestępstwa.

--	--

pieczęć

pieczęć

95 Proszę wskazać punkt zawierający właściwą kolejność etapów pracy z oporem wg Enrighta:

- a uznanie chęci uczestniczenia w terapii, ustalenie rzeczywistego problemu, zbadanie czy stan pożądany jest możliwy do osiągnięcia w opinii pacjenta, ustalenie czy ten terapeuta jest dla pacjenta odpowiedni, sprawdzenie czy istnieją konkurencyjne cele i motywacje,
- b ustalenie rzeczywistego problemu, sprawdzenie czy istnieją konkurencyjne cele i motywacje, uznanie chęci uczestniczenia w terapii, ustalenie czy ten terapeuta jest dla pacjenta odpowiedni, zbadanie czy stan pożądany jest możliwy do osiągnięcia w opinii pacjenta,
- c zbadanie czy stan pożądany jest możliwy do osiągnięcia w opinii pacjenta, ustalenie czy ten terapeuta jest dla pacjenta odpowiedni, ustalenie rzeczywistego problemu, sprawdzenie czy istnieją konkurencyjne cele i motywacje, uznanie chęci uczestniczenia w terapii,
- d sprawdzenie czy istnieją konkurencyjne cele i motywacje, zbadanie czy stan pożądany jest możliwy do osiągnięcia w opinii pacjenta, ustalenie czy ten terapeuta jest dla pacjenta odpowiedni, ustalenie rzeczywistego problemu, uznanie chęci uczestniczenia w terapii.

96 Wg. Irvina Yalom do czynników terapeutycznych decydujących o skuteczności terapii grupowej należą:

- a modelowanie, naśladowanie, opór, indywidualizacja celów terapii, udzielanie informacji,
- b przeniesienie, przeciwprzeniesienie, opór, projekcja,
- c spójność grupy, normy, role w grupie, uczenie społeczne, zrozumienie siebie,
- d wzbudzanie nadziei, uniwersalizm, altruizm, korektywna rekapitulacja pierwotnej grupy rodzinnej, katharsis.

97 Trening umiejętności zaradczych P. Montiego i jego współpracowników wywodzi się z nurtu psychoterapii uzależnienia opartego na:

- a koncepcji uczenia się,
- b programie Anonimowych Alkoholików,
- c modelu Minnesota,
- d modelu strategiczno – strukturalnym.

98 Która z poniższych technik terapeutycznych należy do grupy technik behawioralnych:

- a klaryfikacja,
- b skalowanie,
- c poszukiwanie dowodów prawdziwości sądów,
- d ekspozycja.

99 Podstawowym celem pierwszego spotkania z pacjentem jest :

- a postawienie diagnozy,
- b zawarcie kontraktu,
- c nawiązanie kontaktu,
- d zebranie jak największej ilości informacji.

--	--

pieczęć

pieczęć

100 W terapii uzależnienia chemicznego według modelu Minnesota zakłada się, że:

- a uzależnienie od substancji psychoaktywnych nie jest chorobą, lecz symptomem zaburzeń funkcjonowania systemu rodzinnego,
- b uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest objawem innego zaburzenia psychicznego,
- c uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest wyuczonym wzorem zachowania nawykowego,
- d uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest chorobą pierwotną i chroniczną.

101 Uzależnienie od stymulatów:

- a jest uzależnieniem fizycznym,
- b rozwija się bardzo wolno i jedynie u osób przyjmujących je bardzo często,
- c jest głównie uzależnieniem psychicznym,
- d zawsze wymaga leczenia w ośrodkach stacjonarnych.

102 Które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe:

- a psychoterapia grupowa jest skuteczną – co najmniej tak skuteczną, jak psychoterapia indywidualna – metodą leczenia różnych zaburzeń psychicznych,
- b psychoterapia grupowa jest znacznie mniej skuteczną metodą leczenia różnych zaburzeń psychicznych niż psychoterapia indywidualna,
- c psychoterapia grupowa jest znacznie bardziej skuteczną metodą leczenia różnych zaburzeń psychicznych niż psychoterapia indywidualna,
- d trudno powiedzieć ponieważ nie prowadzono jak dotąd odpowiednich badań.

103 Który z poniższych celów NIE odnosi się do techniki terapeutycznej jaką jest eksperyment behawioralny:

- a uzyskanie wglądu,
- b weryfikacja negatywnych przewidywań,
- c testowanie myśli automatycznych,
- d poszerzenie repertuaru zachowań pacjenta.

104 W leczeniu osób z podwójnym rozpoznaniem najbardziej rekomendowane są programy leczenia:

- a sekwencyjnego,
- b zintegrowanego,
- c stopniowanego,
- d równoległego.

105 W procesie zmiany/rozwiązywania problemu, w wyniku udanych negocjacji, grupa:

- a tkwi w bezruchu,
- b wchodzi w fazę złości,
- c wchodzi w fazę oporu,
- d wchodzi w fazę porozumienia i zaczyna pracować.

--	--

pieczęć

pieczęć

106 Czynniki chroniące, to takie właściwości jednostki lub /i środowiska, które:

- a całkowicie chronią przed używaniem środków psychoaktywnych,
 b zapobiegają uzależnieniom,
 c wzmacniają odporność na czynniki ryzyka,
 d zapobiegają „syndromom zachowań problemowych”.

107 Która ze szkół psychoterapii kieruje się zasadą „tu i teraz”?

- a terapia racjonalno-emotywna,
 b terapia Gestalt,
 c terapia schematów,
 d terapia M. Eriksona.

108 Efekt złamania abstynencji został opisany przez:

- a Tatarsky'ego,
 b Marlatt'a i Gordon'a,
 c Rollnick'a,
 d Beck'a.

109 Działanie amfetaminy na ośrodkowy układ nerwowy odbywa się przede wszystkim poprzez:

- a zwiększenie przepuszczalności kanałów wapniowych w receptorach glutaminergicznych zlokalizowanych w układzie limbicznym,
 b blokowanie wychwyty zwrotnego neuroprzekaźników monoaminergicznych, takich jak dopamina, noradrenalina i serotonina,
 c blokadę receptorów dopaminergicznych D2 w jądrach podkorowych,
 d stymulowanie receptorów serotoninowych 5-HT2A w jądrze półleżącym i obszarze brzusznej nakrywki.

110 Wyróżnia się wiele podejść psychoterapeutycznych. W jednym z nich terapeuta jest niedyrektywny, a pacjent decyduje o temacie, który się porusza na spotkaniu. Psychoterapia ukierunkowana jest na pacjenta, w której buduje się zaufanie do siebie, umiejętność rozpoznawania potrzeb, budowanie motywacji do zmian w życiu. Którego podejścia psychoterapeutycznego to dotyczy:

- a poznawczo-behawioralnego,
 b systemowego,
 c psychoanalitycznego,
 d humanistyczno-egzystencjalnego.

111 Terapia systemowa obejmuje:

- a cykl spotkań terapeuty z osobą uzależnioną,
 b budowanie systemu grup wsparcia z innymi osobami uzależnionymi,
 c opracowanie systemu indywidualnej terapii dla pacjenta,
 d pracę z całą rodziną osoby uzależnionej.

--	--

pieczęć

pieczęć

112 Które z niżej wymienionych możliwych źródeł oporu w psychoterapii zostało opisane przez J. Enright'a :

- a przekonanie, że stan pożądany jest niemożliwy do osiągnięcia,
- b nieświadomiany lęk przed powrotem do przykrych doznań i cierpień znanych pacjentowi z przeszłości,
- c klient nie akceptuje grupy terapeutycznej,
- d klient nie chce pracować nad problemem.

113 Działania zapobiegawcze, dotyczące szerokiego spektrum problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież (zachowania ryzykowne pod wpływem środków, wypadki, szkody zdrowotne i rozwojowe, uzależnienia), są za J. Mellibrudą, określane jako:

- a profilaktyka uzależnień,
- b profilaktyka indykatywna,
- c profilaktyka problemowa,
- d psychoprofilaktyka.

114 Oczekiwany celem interwencji kryzysowej jest:

- a rozwiązanie problemu powodującego kryzys,
- b przywrócenie równowagi emocjonalnej i poczucia kontroli,
- c zmiana zachowania osoby zgłaszającej się po pomoc,
- d wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

115 Zgodnie z koncepcją społeczności terapeutycznej przedstawioną przez G de Leon, kto odpowiada za zarządzanie programem terapeutycznym w społeczności terapeutycznej:

- a wybrana część mieszkańców zajmujących wyższą pozycję w hierarchii społeczności terapeutycznej wspólnie z kadrą
- b mieszkańcy społeczności terapeutycznej,
- c kadra społeczności terapeutycznej wspólnie z mieszkańcami,
- d kadra społeczności terapeutycznej.

ocena testu

--	--

pieczęć

pieczęć

PYTANIA EGZAMINACYJNE
SPECJALISTYCZNEGO SZKOLENIA W DZIEDZINIE
TERAPII I REHABILITACJI UZALEŻNIENIA OD NARKOTYKÓW

zgodnego z programem zatwierdzonym i certyfikowanym przez Ministra Zdrowia

Wraz z kluczem

Egzamin KBPN Jesień 2022 (grupa 2)

W poniższych zestawach zaznacz właściwą odpowiedź, (tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa).

1 Czynniki wspólne w procesie psychoterapii bez względu na model psychoterapii to:

- a katharsis i uzyskanie wglądu w naturę swoich problemów
- b poszukiwanie sensu życia i restrukturyzacja poznawcza,
- c reakcja terapeutyczna i uświadomienie sobie przez pacjenta stosowanych mechanizmów obronnych,
- d związek terapeutyczny, wzbudzanie nadziei, korektywne doświadczenie emocjonalne.

2 Głównym powodem wykonywania testów na obecność substancji psychoaktywnych w trakcie przyjmowania pacjentów opiatowych do ośrodka stacjonarnego jest:

- a wyeliminowanie ryzyka wystąpienia objawów abstynencyjnych,
- b określenie rodzaju i stopnia motywacji nowo przyjętego do podjęcia terapii,
- c diagnoza poziomu uzależnienia,
- d oznaczenie substancji, od której klient jest uzależniony.

3 Agonista to:

- a substancja, która przeciwdziała efektom działania innego środka,
- b allosteryczny modulator,
- c lek antydepresyjny,
- d substancja, której działanie na receptor neuronalny jest analogiczne do działania substancji wzorcowej.

pieczęć	pieczęć

4 Wśród aktualnych poglądów na patogenезę uzależnień dominuje teoria:

- a presji środowiskowej i zwiększonej dostępności legalnych substancji psychoaktywnych jako torujących drogę do używania substancji nielegalnych,
- b niedojrzalej osobowości i wpływu niewłaściwych metod wychowawczych,
- c choroby dziedzicznej przekazywanej recesywnie na następne pokolenia,
- d złożonej etiologii uzależnień, z podkreśleniem interakcji czynników genetycznych i środowiskowych.

5 Który z poniższych symptomów nie jest wymieniony w klasyfikacji ICD-10 jako objaw uzależnienia?

- a poczucie przymusu przyjmowania substancji,
- b fizjologiczne objawy stanu odstawienia,
- c występowanie ciągów używania substancji psychoaktywnej,
- d przyjmowanie substancji pomimo doświadczania jej szkodliwości.

6 Rogeriańskie podejście skoncentrowane na kliencie obejmuje:

- a uważne słuchanie, okazywanie uwagi, badanie i precyzowanie problemów klienta,
- b uważne słuchanie, konfrontowanie, wytyczanie pacjentowi kierunku pracy terapeutycznej,
- c stwarzanie pacjentowi warunków do ćwiczenia nowych umiejętności,
- d wszystkie wyżej wymienione.

7 Termin ograniczanie szkód (harm reduction) wg WHO odnosi się do:

- a ograniczania przestępstw pełnionych pod wpływem substancji psychoaktywnych,
- b tych strategii działania, które mają na celu zmniejszenie szkód zdrowotnych powodowanych przez przyjmowanie narkotyków, lecz niekoniecznie ograniczenie ich konsumpcji,
- c programów edukacyjnych adresowanych do użytkowników substancji psychoaktywnych legalnych i nielegalnych,
- d edukacji publicznej skierowanej na treści propagujące mniej ryzykowne wzory używania substancji.

8 Najważniejszymi zjawiskami podtrzymującymi biologiczne mechanizmy uzależnienia są:

- a tolerancja, zespół abstynencyjny, sensytyzacja,
- b regularny kontakt z substancją psychoaktywną, przyjmowanie dożylnie narkotyku, używanie tych samych igieł i strzykawek,
- c presja grupy rówieśniczej, brak kontroli i zainteresowania ze strony rodziców, łatwa dostępność substancji psychoaktywnych,
- d neurotyczne cechy osobowości, zależność w relacji z osobą uzależnioną, częste kradzieże i drobne przestępstwa.

9 Która z poniższych cech jest charakterystyczna dla osobowości unikającej:

- a uporczywe i wszechogarniające uczucie napięcia i niepokoju,
- b nieustanne zmierzanie do osiągnięcia maksimum perfekcji,
- c nadmierna uległość,
- d koncentracja na atrakcyjności fizycznej.

--	--

pieczęć

pieczęć

10 Terapia ta ukierunkowana jest na pomoc człowiekowi w odnalezieniu czy wzmocnieniu sensu życia. Terapia ta realizowana jest poprzez prowadzoną wspólnie z pacjentem analizę egzystencji. Analizowane są osobiste wybory, ponoszenie odpowiedzialności za decyzje i wolność wyboru. Proces zmian w tej terapii w toku pogłębiania świadomości pacjenta, prowadzi do samookreślenia, pogłębienia poczucia sensu życia, zmian w systemie wartości. Opis tego podejścia terapeutycznego odnosi się do:

- a podejścia poznawczego A. Beck'a,
- b logoterapii V. Frankl'a,
- c psychoterapii Gestalt F. Perls'a,
- d utrwalenie nowych schematów.

11 Według której z psychologicznych teorii gromadzenie doświadczeń "odrzućcia" powoduje proces alienacji i poszukiwania alternatywnych (dewiacyjnych) wzorców zachowania w nadziei, że zostaną one pozytywnie ocenione przez dewiacyjną grupę odniesienia:

- a koncepcja samoleczenia E. Khantziana,
- b teoria Dezintergacji Pozytywnej Kazimierza Dąbrowskiego,
- c koncepcja G.A. Marlatt'a i J.R. Gordon'a,
- d teoria obniżania własnej pozycji H. Kaplan'a.

12 Leczenie substytucyjne polega na podawaniu pacjentowi:

- a agonistów receptorów opioidowych,
- b naloksonu,
- c antagonistów receptorów opioidowych,
- d wszystkie powyższe odpowiedzi są prawidłowe.

13 W podmiotowym podejściu do klienta ważną umiejętnością jest:

- a umiejętność trafnej oceny klienta,
- b umiejętność przekonania klienta o najlepszych dla niego rozwiązaniach,
- c umiejętność empatycznego słuchania,
- d umiejętność konfrontowania z problemem.

14 Wg G.A. Marlatta prawdopodobieństwo nawrotu choroby maleje gdy:

- a epizod picia interpretuje się jako efekt zewnętrznych czynników, które nie podlegają kontroli,
- b epizod picia przypisuje się czynnikom globalnym i wewnętrznym, nie podlegającym kontroli,
- c epizod picia przypisuje się zewnętrznym czynnikom, które mogą być kontrolowane,
- d epizod picia przypisuje się faktowi uzależnienia od substancji chemicznych, rozumianemu w kategoriach choroby.

15 Pacjenci z "podwójną diagnozą" to:

- a osoby, u których równocześnie występują zaburzenia psychiczne oraz nadużywanie lub uzależnienie od substancji psychoaktywnych,
- b osoby, u których pierwotnym problemem jest choroba psychiczna,
- c osoby, u których pierwotnym problemem jest nadużywanie substancji, przyczynowo związane z pewnymi formami zaburzeń psychicznych,
- d osoby, które są uzależnione od dwóch narkotyków.

--	--

pieczęć

pieczęć

16 Biorąc pod uwagę aktualne wyniki badań naukowych konfrontacja w stosunku do nowicjuszy w Społeczności Terapeutycznej powinna być:

- a ograniczona szczególnie w początkowej fazie terapii,
- b ostra i konsekwentna przez cały okres terapii,
- c w początkowej fazie ostra, potem malejąca,
- d stosowana bez ograniczeń.

17 Pojęcie allostazy, które wprowadził George Koob, oznacza:

- a zaciskanie żyły łokciowej opaską (stażą) przez narkomanów w celu podania narkotyku dożylnie,
- b utrata orientacji allopsychicznej (odnośnie miejsca i czasu) w okresie zespołu abstynencyjnego u osób uzależnionych od benzodiazepin,
- c mechanizm adaptacji do zmieniających się warunków otoczenia w ramach funkcji intelektualnych składających się na „inteligencję”,
- d przesunięcie homeostatycznego punktu odniesienia w OUN wskutek regularnego kontaktu z substancją psychoaktywną, co prowadzi do potrzeby przyjmowania substancji w celu utrzymania równowagi neurobiologicznej.

18 W modelu społeczności terapeutycznej opisanej przez G. de Leon stosowanie sankcji ma na celu przede wszystkim:

- a ochronę społeczności przed negatywnym wpływem,
- b dostarczenie korektywnego doświadczenia,
- c wzmocnienie więzi pomiędzy członkami wspólnoty,
- d ukaranie sprawcy przewinienia.

19 Zgodnie z koncepcją terapii opartą o metodę społeczności terapeutycznej przedstawioną przez G. de Leon jaką pozycję w hierarchii współczesnych społeczności terapeutycznych najczęściej zajmuje personel kliniczny zatrudniony w społeczności terapeutycznej:

- a posiada najwyższy status,
- b posiada równy status z mieszkańcami społeczności terapeutycznej,
- c posiada niższy status niż mieszkańcy społeczności terapeutycznej,
- d posiada równy status z częścią mieszkańców zajmujących wyższą pozycję w hierarchii społeczności terapeutycznej.

20 Wskaż odpowiedź poprawną:

- a w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie ma wzmocnianie ego pacjenta
- b w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie ma sposób w jaki pacjent strukturyzuje i interpretuje swoje doświadczenie,
- c w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywają techniki behawioralno-poznawcze,
- d w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywa uzyskanie wglądu przez pacjenta.

--	--

pieczęć

pieczęć

21 Wskaż odpowiedź poprawną:

- a terapia poznawcza osób uzależnionych koncentruje się na identyfikacji i modyfikacji przekonań, które wzmacniają pragnienie używania substancji psychoaktywnych, na zmianie negatywnych stanów emocjonalnych oraz na technikach poznawczo-behawioralnych,
- b terapia poznawcza osób uzależnionych koncentruje się głównie na udzieleniu pomocy w utrzymywaniu abstynencji narkotykowej,
- c terapia poznawczo-behawioralna koncentruje się na kontakcie terapeutycznym i pomija aspekt diagnostyczny,
- d terapia poznawczo-behawioralna koncentruje się na kontakcie terapeutycznym, na zmianie negatywnych stanów emocjonalnych i udzielaniu pomocy w utrzymaniu abstynencji narkotykowej.

22 Które z poniższych pojęć jest charakterystyczne dla terapii psychoanalitycznej:

- a uczenie się,
- b przeniesienie,
- c modelowanie,
- d homeostaza.

23 W terapii uzależnienia chemicznego według modelu Minnesota zakłada się, że:

- a uzależnienie od substancji psychoaktywnych nie jest chorobą, lecz symptomem zaburzeń funkcjonowania systemu rodzinnego,
- b uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest objawem innego zaburzenia psychicznego,
- c uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest wyuczonym wzorem zachowania nawykowego,
- d uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest chorobą pierwotną i chroniczną.

24 Trening umiejętności zaradczych P. Montiego i jego współpracowników wywodzi się z:

- a koncepcji uczenia się,
- b programie Anonimowych Alkoholików,
- c modelu Minnesota,
- d modelu strategiczno - strukturalnym.

25 Teoria zachowania zasobów Stevana Hobfolla zakłada, że:

- a jednostka podejmuje decyzję o zmianie swojego zachowania dotyczącego picia, wtedy gdy następuje kulminacja problemów związanych z pićm alkoholu,
- b ludzkie dążenia i działania ukierunkowane są na posiadanie, chronienie, utrzymanie i budowanie zasobów tych, które uznaje się za ważne,
- c głównym źródłem zaprzestania picia jest instynkt samozachowawczy -wola życia, która zostaje zaktywizowana przez intensywne doświadczenie jego zagrożenia,
- d jednostka podejmuje decyzję o zaprzestaniu picia w obliczu kryzysu związanego z wystąpieniem intensywnego doświadczenia bólu, cierpienia oraz negatywnych emocji, który kończy się przyznaniem do uzależnienia i podjęciem decyzji o leczeniu.

26 Buprenorfina jest:

- a całkowitym agonistą receptorów opioidowych,
- b całkowitym antagonistą receptorów opioidowych,
- c częściowym agonistą receptorów opioidowych,
- d żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.

--	--

pieczęć

pieczęć

27 Jak rozumieć zjawisko oporu w kontekście Dialogu Motywującego?

- a opór to oznaka, że klient pragnie zachować "status quo",
- b opór sygnalizuje, że pacjent nie osiągnął jeszcze tzw. swojego dna,
- c opór oznacza, że klient nie chce pracować nad swoim problemem,
- d opór to naturalne zjawisko w procesie psychoterapii.

28 Pierwsze próby przyjmowania środków psychostymulujących mogą przyczyniać się do:

- a zwiększenia wydzielania dopaminy,
- b zmniejszania wydzielania dopaminy,
- c stabilizacji wydzielania dopaminy,
- d początkowo do zmniejszania wydzielania dopaminy a następnie do zwiększania.

29 W systemowej terapii rodzin, występujące u poszczególnych członków objawy:

- a są skutkami zaburzeń interpersonalnych w rodzinie,
- b są przyczynami zaburzeń interpersonalnych w rodzinie,
- c doprowadzają do rozkładu systemu rodzinnego,
- d pełnią określoną funkcję w systemie rodzinnym.

30 Terapeuta zastosuje parafrazę w celu:

- a docenienia wysiłku rozmówcy,
- b uściślenia wypowiedzi podopiecznego,
- c powiązania ze sobą ważnych treści i faktów,
- d upewnienia się, czy dobrze zrozumiał pacjenta.

31 Etyka w zawodzie terapeuty jest potrzebna aby:

- a przede wszystkim chronić dobro klienta, a także dobro psychoterapeuty,
- b pracować efektywnie,
- c mieć narzędzie w kwestiach spornych,
- d realizować standardy.

32 Detoksykacja od benzodiazepin:

- a powinna być przeprowadzona w jak najkrótszym czasie,
- b polega na wydłużaniu czasu pomiędzy kolejnymi dawkami preparatów o krótkim okresie półtrwania,
- c jest przeciwwskazana u osób z napadem drgawkowym w wywiadzie,
- d polega na stopniowym zmniejszaniu dawki leku o długim okresie półtrwania.

33 W leczeniu osób z podwójnym rozpoznaniem najbardziej rekomendowane są programy leczenia:

- a sekwencyjnego,
- b zintegrowanego,
- c stopniowanego,
- d równoległego.

--	--

pieczęć

pieczęć

34 W strategiczno – strukturalnym modelu psychoterapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych J. Mellibrudy celem psychoterapii jest:

- a rozwój psychofizyczny,
- b zmiana mechanizmów: nalogowego regulowania emocji, iluzji i zaprzeczania oraz rozpraszenia JA
- c zmiana wzoru nawykowych zachowań,
- d wspieranie pacjenta w procesie samozdrowienia.

35 Który z poniższych opisów najlepiej charakteryzuje trzecie stadium (rozwój spójności) tworzenia grupy terapeutycznej wg I. Yalom'a:

- a członkowie grupy przejawiają ambiwalentne uczucia wobec terapeuty, pragną jego pochwał i akceptacji lub wyrażają bunt i podważają autorytet terapeuty,
- b każdy uczestnik próbuje zdobyć dla siebie odpowiednią ilość inicjatywy i władzy, występują konflikty pomiędzy członkami grupy lub pomiędzy członkami a prowadzącym,
- c grupa ma wspólny cel, członkowie grupy mają do siebie zaufanie, są zaangażowani, ujawniają prawdziwe powody przystąpienia do terapii,
- d członkowie grupy poszukują nagrody od autorytetu, członkowie grupy oceniają się nawzajem, grupa jest zagubiona i poszukująca.

36 Zgodnie z koncepcją społeczności terapeutycznej przedstawioną przez G de Leon, kto odpowiada za zarządzanie programem terapeutycznym w społeczności terapeutycznej:

- a wybrana część mieszkańców zajmujących wyższą pozycję w hierarchii społeczności terapeutycznej wspólnie z kadra
- b mieszkańcy społeczności terapeutycznej,
- c kadra społeczności terapeutycznej wspólnie z mieszkańcami,
- d kadra społeczności terapeutycznej.

37 Terapia poznawczo-behawioralna (TPB):

- a jest metodą o udowodnionej naukowo skuteczności (evidence based),
- b ma m.in. charakter edukacyjny,
- c trzecia fala TBP obejmuje takie podejścia jak terapia akceptacji i zaangażowania oraz terapia uważności (mindfulness),
- d wszystkie powyższe odpowiedzi są prawidłowe.

38 W Modelu Minnesota początkowa faza terapii:

- a koncentruje się na pracy nad duchowością, która ma zasadniczy wpływ na zatrzymanie choroby,
- b polega na pracy nad relacjami rodzinnymi w ramach terapii systemowej,
- c polega na zadośćuczynieniu bliskim za krzywdy wyrządzone w okresie picia,
- d to praca nad uznaniem bezsilności wobec możliwości picia kontrolowanego.

pieczęć	pieczęć

39 Zdanie rozpoczynające się od „Chciałbym się upewnić, czy na pewno chodzi Panu o....” wskazuje, że jest to:

- a parafraza,
 b klaryfikacja,
 c odzwierciedlenie,
 d afirmacja.

40 Uczenie skutecznej komunikacji podczas rodzinnej sesji terapeutycznej polega na:

- a ustaleniu kolejności zabierania głosu: ojciec, matka, dziecko,
 b wyznaczeniu przez prowadzącego osoby mówiącej w imieniu całej rodziny,
 c uważnym słuchaniu, wypowiedzi z pozycji „ja”, zwracaniu się wprost do drugiej osoby,
 d spontanicznym wypowiedzianiu się wszystkich członków rodziny.

41 Która z poniższych technik terapeutycznych należy do grupy technik behawioralnych:

- a klaryfikacja,
 b skalowanie,
 c poszukiwanie dowodów prawdziwości sądów,
 d ekspozycja.

42 Wg. Irvina Yalom do czynników terapeutycznych decydujących o skuteczności terapii grupowej należą:

- a modelowanie, naśladowanie, opór, indywidualizacja celów terapii, udzielanie informacji,
 b przeniesienie, przeciwprzeniesienie, opór, projekcja,
 c spójność grupy, normy, role w grupie, uczenie społeczne, zrozumienie siebie,
 d wzbudzanie nadziei, uniwersalizm, altruizm, korektywna rekapitulacja pierwotnej grupy rodzinnej, katharsis.

43 Mefedron działa podobnie do:

- a kokainy,
 b opioidów,
 c silnych leków uspokajających,
 d kanabinoidów.

44 Które ze zdań na temat oddziaływań korekcyjnych stosowanych w ośrodku leczenia uzależnień jest błędne:

- a powinny być okresowo oceniane i weryfikowane,
 b nie powinny naruszać praw pacjenta,
 c powinny posiadać procedurę odwołania,
 d nie wymagają odnotowania w dokumentacji medycznej.

--	--

pieczęć

pieczęć

45 W psychoterapii w nurcie psychoanalitycznym zjawiskiem acting out określa się:

- a przeciwdziałanie oporowi pacjenta w trakcie psychoterapii,
- b impulsywne działanie pacjenta w celu uniknięcia uświadomienia sobie własnych emocji,
- c zjawisko występowania u terapeuty negatywnych emocji wobec pacjenta,
- d wieloletnie interpretowanie tego samego problemu pacjenta.

46 Po przypadkowym zakłuciu igłą pochodzącą od osoby uzależnionej od narkotyków należy natychmiast wykonać czynności:

- a splukać ranę silnym strumieniem wody z mydłem oraz jak najszybciej podać dwa leki antyretrowirusowe,
- b splukać ranę silnym strumieniem wody z mydłem oraz podać profilaktycznie antybiotyk o szerokim spektrum bakteriobójczym,
- c zdezynfekować ranę spirytusem oraz zastosować opatrunek hamujący krwawienie,
- d nie przemywać niczym rany, aby nie dopuścić do wnikięcia wirusa HIV w głąb rany.

47 Czynniki chroniące, to takie właściwości jednostki lub /i środowiska, które:

- a całkowicie chronią przed używaniem środków psychoaktywnych,
- b zapobiegają uzależnieniom,
- c wzmacniają odporność na czynniki ryzyka,
- d zapobiegają „syndromom zachowań problemowych”.

48 Bezwzględny przeciwwskazaniem do terapii w Społeczności Terapeutycznej jest:

- a kryminalna przeszłość,
- b deficyty w koncentracji uwagi,
- c ostre stany psychotyczne,
- d nadpobudliwość psychoruchowa.

49 Który z poniższych leków NIE jest stosowany w terapii substytucyjnej?

- a metadon,
- b buprenorfina,
- c morfina o kontrolowanym uwalnianiu,
- d nalokson.

50 Wśród osób uzależnionych od przetworów konopi jednym z najczęściej współwystępujących zaburzeń psychicznych jest:

- a osobowość chwiejna emocjonalnie typu borderline (z pogranicza),
- b osobowość histrioniczna,
- c zaburzenia hipochondryczne,
- d schizofrenia.

51 Skalowanie jest techniką wywodzącą się z nurtu:

- a psychoterapii humanistycznej,
- b podejścia psychodynamicznego,
- c psychoterapii poznawczo – behawioralnej,
- d społeczności terapeutycznej.

--	--

pieczęć

pieczęć

52 Terapia uzależnienia wg Modelu Minnesota opiera się m.in. na następującym założeniu:

- a wstępna motywacja do leczenia jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia pozytywnych wyników,
- b brak wstępnej motywacji do leczenia wyklucza możliwość udziału w terapii uzależnienia,
- c wstępna motywacja do leczenia nie jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia pozytywnych wyników,
- d wstępna motywacja do leczenia jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia pozytywnych wyników w odniesieniu do tak specyficznych grup, jak np. więźniowie w zakładach karnych.

53 Efekt złamania abstynencji został opisany przez:

- a Tatarsky'ego,
- b Marlatt'a i Gordon'a,
- c Rollnick'a,
- d Beck'a.

54 Działanie amfetaminy na ośrodkowy układ nerwowy odbywa się przede wszystkim poprzez:

- a zwiększenie przepuszczalności kanałów wapniowych w receptorach glutaminergicznych zlokalizowanych w układzie limbicznym,
- b blokowanie wychwytu zwrotnego neuroprzekaźników monoaminergicznych, takich jak dopamina, noradrenalina i serotonina,
- c blokadę receptorów dopaminergicznych D2 w jądrach podkorowych,
- d stymulowanie receptorów serotoninowych 5-HT_{2A} w jądrze półleżącym i obszarze brzusznej nakrywki.

55 Oczekiwany celem interwencji kryzysowej jest:

- a rozwiązanie problemu powodującego kryzys,
- b przywrócenie równowagi emocjonalnej i poczucia kontroli,
- c zmiana zachowania osoby zgłaszającej się po pomoc,
- d wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

56 Odczuwanie przyjemności i rozwój uzależnienia związane z używaniem kannabinoli wynika ze stymulującego wpływu tej substancji na:

- a układ dopaminowy OUN,
- b układ cholinergiczny OUN,
- c układ glutaminergiczny OUN,
- d układ serotoninowy OUN.

57 W stadium kontemplacji według Transteoretycznego Modelu Zmiany głównym celem współpracy pomiędzy terapeutą a klientem jest:

- a opracowanie planu zmiany,
- b rozstrzygnięcie ambiwalencji na rzecz zmiany,
- c wejście w ambiwalencję,
- d utrwalenie nowych schematów.

--	--

pieczęć

pieczęć

58 Jakie narkotyki są najczęściej stosowane przez młodzież szkolną?

- a przetwory konopi,
 b amfetamina i jej pochodne,
 c substancje wziewne,
 d kokaina.

59 Podstawą pracy podczas treningu behawioralnego jest:

- a powtarzanie tego samego ćwiczenia,
 b zadawanie pytań i uzyskiwanie odpowiedzi,
 c stosowanie wzmocnień pozytywnych,
 d prezentacja uczonej czynności na wideo.

60 W dialogu motywującym Millera i Rolnick'a wymienia się 5 podstawowych zasad prowadzenia dialogu. Która z poniższych zasad nie należy do kanonu dialogu motywującego?

- a empatia i odzwierciedlenie,
 b ukazywanie rozbieżności,
 c argumentowanie za zmianą przez terapeutę,
 d wzmacnianie poczucia własnej sprawczości.

61 Lekiem ratującym życie w przypadku przedawkowania opioidów jest:

- a naltrexon,
 b nalmefen,
 c nalcontrol,
 d nalokson.

62 Który z poniższych celów NIE odnosi się do techniki terapeutycznej jaką jest eksperyment behawioralny:

- a uzyskanie wglądu,
 b weryfikacja negatywnych przewidywań,
 c testowanie myśli automatycznych,
 d poszerzenie repertuaru zachowań pacjenta.

63 Klaryfikowanie, jako zachowanie terapeutyczne porządkujące komunikację polega na:

- a przekazywaniu własnych spostrzeżeń i odczuć na temat zachowania pacjenta,
 b nadawaniu jasnego sensu nieprecyzyjnym i niezrozumiałym wypowiedziom pacjenta,
 c zachęcanie pacjenta do bliższego omówienia własnego rozumienia, spostrzegania samego siebie i otaczającej rzeczywistości,
 d zachęcanie pacjenta do swobodnego wypowiedziania się oraz podążaniu za jego tokiem myślenia.

--	--

pieczęć

pieczęć

64 Wyróżnia się wiele podejść psychoterapeutycznych. W jednym z nich terapeuta jest niedyrektywny, a pacjent decyduje o temacie, który się porusza na spotkaniu. Psychoterapia ukierunkowana jest na pacjenta, w której buduje się zaufanie do siebie, umiejętność rozpoznawania potrzeb, budowanie motywacji do zmian w życiu. Którego podejścia psychoterapeutycznego to dotyczy:

- a poznawczo-behawioralnego,
- b systemowego,
- c psychoanalitycznego,
- d humanistyczno-egzystencjalnego.

65 Uzależnienie od stymulatów:

- a jest uzależnieniem fizycznym,
- b rozwija się bardzo wolno i jedynie u osób przyjmujących je bardzo często,
- c jest głównie uzależnieniem psychicznym,
- d zawsze wymaga leczenia w ośrodkach stacjonarnych.

66 Wg kryterium ilościowego w ICD 10, rozpoznanie uzależnienia można ustalić po stwierdzeniu co najmniej ilu objawów?

- a jednego,
- b dwóch,
- c trzech,
- d pięciu.

67 Co to jest przeciwprzeniesienie?

- a nie radzenie sobie pacjenta z przeniesieniem,
- b obwinianie innej osoby o własne niepowodzenia,
- c niechęć terapeuty do pacjenta,
- d stosunek emocjonalny wobec pacjenta związany z osobistymi doświadczeniami terapeuty.

68 Zaznacz prawidłowe stwierdzenie:

- a omamy są to spostrzeżenia bez odpowiedniego bodźca, którym towarzyszy błędny sąd realizujący i są rzutowane na zewnątrz,
- b omamy i iluzje są synonimami,
- c omamy są to spostrzeżenia pod wpływem rzeczywistego bodźca, którym towarzyszy błędny sąd realizujący,
- d omamy są to spostrzeżenia bez odpowiedniego bodźca, którym towarzyszy prawidłowy osąd sytuacji.

69 Do niespecyficznych czynników leczących w psychoterapii należy:

- a podejście teoretyczne, w jakim prowadzona jest terapia,
- b analiza zachowania i przekonań,
- c uświadomienie przeniesienia,
- d relacja terapeutyczna.

--	--

pieczęć

pieczęć

70 W zdaniach takich jak: "wszyscy ludzie są źli", "ludzie zawsze robią coś złego" możemy zaobserwować:

- a proces uszczegóławiania,
- b proces uogólniania (generalizacji),
- c proces konkretyzacji,
- d niezadowolenie z opieki.

71 Która z poniższych substancji nie należy do grupy opioidów?

- a fentanyl,
- b tramadol,
- c buprenorfina,
- d mefedron.

72 W psychoterapii zorientowanej na klienta (wg Rogersa):

- a terapeuta jest ekspertem, stara się zdiagnozować problem pacjenta oraz doradza mu, proponując określone warianty rozwiązań,
- b główny nacisk położony jest na modelowanie zachowania pacjenta,
- c najważniejszymi cechami terapeuty są: empatia, bezwarunkowa akceptacja oraz autentyczność,
- d celem terapii jest zmiana mechanizmów obronnych na bardziej dojrzałe i społecznie akceptowalne.

73 Behawioralne strategie radzenia sobie z bodźcami wysokiego ryzyka to:

- a ćwiczenie radzenia sobie z sytuacjami ryzykownymi,
- b radzenie sobie z codziennymi stresorami,
- c radzenie sobie z nieprzyjemnymi uczuciami wiążącymi się z pokusą wzięcia narkotyku,
- d wszystkie ww. strategie są istotne.

74 Największy wpływ na osiągnięcie trwałej zmiany w zachowaniu członka Społeczności Terapeutycznej ma:

- a osobowość lidera,
- b siła grupy,
- c zrozumienie i zaakceptowanie norm,
- d uczenie się przez doświadczenie.

75 Działania zapobiegawcze, dotyczące szerokiego spektrum problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież (zachowania ryzykowne pod wpływem środków, wypadki, szkody zdrowotne i rozwojowe, uzależnienia), są za J. Mellibrudą, określane jako:

- a profilaktyka uzależnień,
- b profilaktyka indykatywna,
- c profilaktyka problemowa,
- d psychoprofilaktyka.

--	--

pieczęć

pieczęć

76 Początkowe założenia modelu terapii osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych „Minnesota” wywodzą się z:

- a terapii behawioralno-poznawczej,
 b filozofii ruchu Anonimowych Alkoholików,
 c terapii rodzin,
 d psychoterapii humanistycznej.

77 Pacjent HIV(+) w ośrodku leczenia uzależnień:

- a nie powinien przebywać ze względu na bezpieczeństwo innych mieszkańców,
 b nie powinien przebywać ze względu na bezpieczeństwo własne,
 c może przebywać i uczestniczyć w życiu ośrodka tak samo jak inni pacjenci nie zakażeni HIV,
 d powinien przebywać w ośrodku jak najdłużej w celu izolacji od stygmatyzacji i dyskryminacji społecznej.

78 Który z nurtów psychoterapii zajmuje się przebudowywaniem systemu irracjonalnych przekonań pacjenta i sposobu oceniania samego siebie?

- a psychoterapia humanistyczna,
 b psychoterapia egzystencjalna,
 c psychoterapia dynamiczna,
 d psychoterapia racjonalno – emotywna.

79 Które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe:

- a psychoterapia grupowa jest skuteczniejszą – co najmniej tak skuteczną, jak psychoterapia indywidualna – metodą leczenia różnych zaburzeń psychicznych,
 b psychoterapia grupowa jest znacznie mniej skuteczną metodą leczenia różnych zaburzeń psychicznych niż psychoterapia indywidualna,
 c psychoterapia grupowa jest znacznie bardziej skuteczną metodą leczenia różnych zaburzeń psychicznych niż psychoterapia indywidualna,
 d trudno powiedzieć ponieważ nie prowadzono jak dotąd odpowiednich badań.

80 Wskaż odpowiedź poprawną:

- a ekspozycja to metoda interwencji, w której terapeuta podsuwa pacjentowi gotowe rozwiązania i oczekuje ich realizacji,
 b dialog sokratejski to metoda interwencji, w której decydujące znaczenie ma parafraza, pozwalająca zrozumieć pacjentowi jego poziom uzależnienia,
 c skalowanie to metoda interwencji, w której pytania terapeuty stymulują myślenie i podnoszą świadomość pacjenta, mają mu umożliwić wgląd i racjonalne podejmowanie decyzji,
 d użycie paradoksu i przesady to rodzaj techniki behawioralno-poznawczej, która ma na celu identyfikację i modyfikację zniekształceń poznawczych.

81 Terapia systemowa obejmuje:

- a cykl spotkań terapeuty z osobą uzależnioną,
 b budowanie systemu grup wsparcia z innymi osobami uzależnionymi,
 c opracowanie systemu indywidualnej terapii dla pacjenta,
 d pracę z całą rodziną osoby uzależnionej.

--	--

pieczęć

pieczęć

82 Które z niżej wymienionych możliwych źródeł oporu w psychoterapii zostało opisane przez J. Enright'a :

- a przekonanie, że stan pożądany jest niemożliwy do osiągnięcia,
- b nieświadomiany lęk przed powrotem do przykrych doznań i cierpień znanych pacjentowi z przeszłości,
- c klient nie akceptuje grupy terapeutycznej,
- d klient nie chce pracować nad problemem.

83 Do jakiej koncepcji teoretycznej odwołują się programy profilaktyczne, których głównym celem jest opóźnienie inicjacji alkoholowej:

- a teorii hierarchii potrzeb A. Maslowa,
- b teorii faz używania substancji psychoaktywnych D. Kandel,
- c koncepcji stresu psychologicznego R. Lazarusa,
- d koncepcji analizy transakcyjnej E. Berna.

84 Kto jest autorem transteoretycznego modelu psychoterapii opisującego 4 etapy zmiany: przedkontemplacyjny, kontemplacyjny, działania, utrzymywania zmiany:

- a Tatarsky,
- b Orlinsky, Howard,
- c Elliott, James,
- d Prochaska, DiClemente.

85 W terapii uzależnienia chemicznego według modelu Minnesota zakłada się, że celem terapii jest:

- a ograniczanie ryzyka wystąpienia szkód zdrowotnych poprzez ograniczenie używania substancji psychoaktywnych,
- b abstynencja,
- c nauczenie się używania substancji psychoaktywnych w sposób kontrolowany,
- d wspieranie pacjenta w procesie samozdrowienia.

86 Czym w Dialogu Motywującym są odzwierciedlenia?

- a odzwierciedlenia są dobrym sposobem na wywieranie wpływu na klienta,
- b odzwierciedlenia podkreślają, że specjalista słucha klienta, pogłębiają wzajemne zrozumienie,
- c odzwierciedlenia pomagają klientowi przeanalizować swoje problemy,
- d odzwierciedlenia pomagają klientowi nabycie nowych umiejętności psychospołecznych.

87 Do grup substancji mających bardzo silny potencjał uzależniający należą:

- a amfetamina, kokaina, nikotyna,
- b środki psychodeliczne,
- c leki przeciwdepresyjne,
- d wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

--	--

pieczęć

pieczęć

88 Opioidowy zespół abstynencyjny:

- a pojawia się po ok. 2 tygodniach od przyjęcia ostatniej dawki,
 b jest w większości przypadków stanem zagrożenia życia,
 c objawia się szpilkowatym zwężeniem źrenic,
 d daje bardzo uciążliwe objawy grypopodobne.

89 Zgodnie z Kodeksem Etyki Terapeuty Uzależnień terapeuta:

- a może ujawnić informacje objęte tajemnicą zawodową po śmierci pacjenta,
 b nie może ujawniać żadnych informacji objętych tajemnicą zawodową w żadnych okolicznościach,
 c może ujawnić informacje objęte tajemnicą zawodową, jeśli pacjent lub jego przedstawiciel ustawy wyrazi na to zgodę lub gdy tak stanowią odrębne przepisy,
 d może ujawnić informacje objęte tajemnicą zawodową, ale tylko rodzinie w I linii pokrewieństwa.

90 Które z poniższych stwierdzeń najlepiej charakteryzują psychoterapię długoterminową?

- a umożliwia wnikliwą analizę i zrozumienie własnych zachowań,
 b jest zalecana osobom w kryzysie,
 c jest to zwykle terapia dyrektywna,
 d jest szczególnie popularna w nurcie terapii poznawczo-behawioralnej.

91 Które z poniższych pojęć jest charakterystyczne dla terapii psychoanalitycznej:

- a uczenie się,
 b przeniesienie,
 c modelowanie,
 d homeostaza.

92 Wskaż odpowiedź poprawną:

- a w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywa relacja terapeutyczna,
 b w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywają procesy podejmowania decyzji, oczekiwania, poczucie skuteczności i atrybucja przyczyn,
 c w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywają techniki behawioralno-poznawcze,
 d w poznawczych teoriach uzależnienia największe znaczenie odgrywają procesy poznawcze.

93 Podstawowym celem pierwszego spotkania z pacjentem jest :

- a postawienie diagnozy,
 b zawarcie kontraktu,
 c nawiązanie kontaktu,
 d zebranie jak największej ilości informacji.

--	--

pieczęć

pieczęć

94 Proszę wskazać punkt zawierający właściwą kolejność etapów pracy z oporem wg Enrighta:

- a uznanie chęci uczestniczenia w terapii, ustalenie rzeczywistego problemu, zbadanie czy stan pożądany jest możliwy do osiągnięcia w opinii pacjenta, ustalenie czy ten terapeuta jest dla pacjenta odpowiedni, sprawdzenie czy istnieją konkurencyjne cele i motyw, y,
- b ustalenie rzeczywistego problemu, sprawdzenie czy istnieją konkurencyjne cele i motyw, y, uznanie chęci uczestniczenia w terapii, ustalenie czy ten terapeuta jest dla pacjenta odpowiedni, zbadanie czy stan pożądany jest możliwy do osiągnięcia w opinii pacjenta,
- c zbadanie czy stan pożądany jest możliwy do osiągnięcia w opinii pacjenta, ustalenie czy ten terapeuta jest dla pacjenta odpowiedni, ustalenie rzeczywistego problemu, sprawdzenie czy istnieją konkurencyjne cele i motyw, y, uznanie chęci uczestniczenia w terapii,
- d sprawdzenie czy istnieją konkurencyjne cele i motyw, y, zbadanie czy stan pożądany jest możliwy do osiągnięcia w opinii pacjenta, ustalenie czy ten terapeuta jest dla pacjenta odpowiedni, ustalenie rzeczywistego problemu, uznanie chęci uczestniczenia w terapii.

95 G.A. Marlatt i J.R. Gordon zwracają uwagę w nawrocie na:

- a pojedyncze złamanie abstynencji,
- b brak gotowości do zmiany zachowania przez osobę uzależnioną,
- c nie zajmują się kwestią nawrotów,
- d proces polegający na budowaniu przez osobę uzależnioną ukrytego planu nawrotu, tzw. "postanowienia pozornie nieistotne".

96 Które z poniższych podejść wywarło największy wpływ na rozwój dialogu motywującego:

- a model Prochaska, DiClemente,
- b model kognitywno – behawioralny,
- c podejście C. Rogers'a,
- d podejście psychoanalityczne.

97 Która z niżej wymienionych substancji nie jest zaliczana do halucynogenów wg ICD-10 :

- a LSD,
- b Psylocybina,
- c Eter,
- d Ekstazy.

98 Biologiczne teorie uzależnień wyjaśniając mechanizm uzależnienia koncentrują się na:

- a charakterystyce kodu DNA,
- b cechach dziedziczonych po przodkach,
- c zaburzeniach funkcjonowania układu nagrody,
- d fizjologii układu wchłaniania.

--	--

pieczęć

pieczęć

99 W procesie zmiany/rozwiązywania problemu, w wyniku udanych negocjacji, grupa:

- a tkwi w bezruchu,
- b wchodzi w fazę złości,
- c wchodzi w fazę oporu,
- d wchodzi w fazę porozumienia i zaczyna pracować.

100 Zespół amnestyczny Korsakowa to:

- a inaczej zespół uzależnienia od alkoholu,
- b jest związany z chorobą alkoholową, charakteryzuje się lukami pamięciowymi dotyczącymi zdarzeń bieżących, obecnością amnezji wstecznej, dezorientacją, tendencją do konfabulacji oraz apatią,
- c zaburzenie psychotyczne wynikające z uzależnienia od alkoholu, związane z obecnością całkowicie nieprawdziwych i niepodlegających korygowaniu przekonań, charakteryzujące się chorobliwą zazdrością,
- d grupa objawów występująca po zaprzestaniu używania substancji psychoaktywnych.

101 We współczesnej terapii uzależnień zaznacza się tendencja w kierunku:

- a przechodzenia od terapii długoterminowej (do 2 lat) do średnio i krótkoterminowej,
- b ujednociania programów oddziaływań,
- c powszechniejszego stosowania terapii indywidualnej,
- d traktowania abstynencji jako ostatecznego celu oddziaływań.

102 Kto ponosi odpowiedzialność za proces zdrowienia osoby uzależnionej od substancji psychoaktywnych w koncepcji społeczności terapeutycznej przedstawionej przez G. de Leon:

- a rodzina,
- b sama osoba uzależniona,
- c społeczność terapeutyczna,
- d personel kliniczny wspólnie ze społecznością terapeutyczną.

103 Interwencja kryzysowa może być zastosowana:

- a tylko w formie pracy indywidualnej,
- b do jednostki albo do całej grupy,
- c jedynie do grup będących ofiarami katastrof,
- d najczęściej do ofiar przemocy i nadużyć seksualnych.

104 Jak W.R. Miller i S. Rollnick rozumieją ambiwalencję:

- a jako naturalny stan w procesie zmiany
- b jako przejaw braku wystarczającej motywacji do zmiany
- c jako efekt stosowania niewłaściwych strategii przez terapeutę
- d jako efekt braku właściwej komunikacji pomiędzy klientem a terapeutą

--	--

pieczęć

pieczęć

105 Zaznacz prawidłową odpowiedź. Majaczenie:

- a jest to zespół w którym występuje agorafobia,
 b jest to zespół w którym nie występują omamy wzrokowe,
 c jest to zespół zaburzeń świadomości,
 d jest to zespół który występuje wyłącznie w uzależnieniu od alkoholu.

106 Trening umiejętności zaradczych P. Montiego i jego współpracowników wywodzi się z nurtu psychoterapii uzależnienia opartego na:

- a koncepcji uczenia się,
 b programie Anonimowych Alkoholików,
 c modelu Minnesota,
 d modelu strategiczno – strukturalnym.

107 Przy realizacji indywidualnego planu terapii terapeuta powinien posiadać następujące umiejętności:

- a umiejętność całościowego spojrzenia na pacjenta,
 b umiejętność oceny zmian jakie zachodzą w pacjencie,
 c umiejętność prognozowania dalszej zmiany,
 d wszystkie te umiejętności są ważne.

108 Do metod poznawczo-behawioralnych w terapii uzależnień należy:

- a analiza marzeń sennych,
 b hipnoza,
 c rozmowa niekierowana,
 d trening umiejętności społecznych.

109 Która z poniższych różnic w obrazie klinicznym mężczyzn i kobiet, leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych, jest prawdziwa?

- a kobiety częściej niż mężczyźni są uzależnione od alkoholu,
 b mężczyźni częściej niż kobiety cierpią na zaburzenia nastroju oraz zaburzenia lękowe,
 c kobiety częściej niż mężczyźni cierpią na schizofrenię,
 d u kobiet częściej niż u mężczyzn diagnozuje się zespół stresu pourazowego.

110 Jak jest zastosowanie Dialogu Motywującego w pracy z osobami uzależnionymi?

- a jest skuteczny tylko na początku terapii,
 b jest nieskuteczny, bo wobec uzależnionych należy stosować metody konfrontacyjne,
 c jest skuteczny, ponieważ koncentruje się na zasobach i mocnych stronach klienta,
 d jest skuteczny wyłącznie w sytuacjach kryzysowych.

111 Trening relaksacji należy do technik stosowanych w:

- a terapii behawioralnej,
 b terapii poznawczej,
 c psychoanalizie,
 d terapii skoncentrowanej na osobie.

--	--

pieczęć

pieczęć

112 Wg Khantziana niektórzy pacjenci zażywający narkotyków próbują:

- a zmanifestować w ten sposób swoją niezależność wobec norm i wartości reprezentowanych przez najbliższe otoczenie, w szczególności rodzinę,
- b poradzić sobie z nieprzystosowanymi schematami poznawczymi,
- c lepiej radzić sobie z takimi stanami jak napięcie, smutek lub lęk (koncepcja samoleczenia),
- d zwrócić uwagę najbliższych członków rodziny na swoje niezaspokojone potrzeby.

113 Poprawna definicja urojeń to:

- a chorobowe, fałszywe przekonania, sądy które mogą ulec zmianie w wyniku dyskusji,
- b chorobowe, fałszywe przekonania, sądy które nie podlegają korekcji i występują jako samodzielny objaw,
- c chorobowe, fałszywe przekonania, sądy które nie podlegają korekcji,
- d chorobowe, fałszywe przekonania, sądy które występują w nerwicach i fobiach.

114 Która ze szkół psychoterapii kieruje się zasadą „tu i teraz”?

- a terapia racjonalno-emotywna,
- b terapia Gestalt,
- c terapia schematów,
- d terapia M. Eriksona.

115 Wg klasyfikacji ICD-10 zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem środków i substancji psychoaktywnych są określane przy pomocy kodów:

- a F70-F79,
- b F40-F48,
- c F20-F29,
- d F10-F19

ocena testu

--	--

pieczęć

pieczęć